

# Daniel kitaby — ýüz seksen altynjy bölüm

*Paniumyň Wadasy: Soňky Möhürlenme we Gije Ýaryndaky Jar etmäniň Ylhamy*

Jeff Pippenger

2024-04-16

Paniumda, ýagny Kesariýa Filipide, ýagny Danyýel kitabyňyň on birinji babyndaky on üçden on bäşe çenli aýatlar bilen baglanyşykly taryhda, ýagny Respublikan we Protestant şahlaryň ýediden bolup sekizinji bolmak baradaky syrly manyny ýerine ýetirýän taryhynda, ýagny Hudaýyň Möhüriniň ýüz kyrk dört münüň üstünde hemişelik möhürlenýän taryhynda, hem-de Gije ýarymky Çagyryş habarynyň gelşiniň taryhynda, Mesih Öz soňky gün halkyna bir wada berdi.

Men hem saňa aýdýaryn: sen Petrusyň, we Men Öz ýygnagymy şu gaýanyň üstünde guraryn; dowzahyň derwezeleri oňa garşy üstün çykmaz. Men saňa asman Patyşalygynyň açarlaryny bererin; ýer ýüzünde näme baglasaň, asmanda baglanan bolar; ýer ýüzünde näme çözüp goýberseň, asmanda çözülen bolar. Matta 16:18, 19.

2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda, Nýu-Ýork şäheriniň beýik binalary ýykylan mahaly başlanan we ýakynda güýje girjek ýekşenbe kanuny bilen tamamlanjak möhürleme döwri Alpha we Omega tarapyndan niýetlenip düzüldi. Bu döwrüň iň soňky bölegi onuň iň ilkinji bölegini gaýtalaýar. 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda Reb Öz halkyny gadymy ýollara gaýtaryp getirdi; şol ýerde olar beýleki hakykatlaryň hatarynda, patyşa Ýoşiýanyň günlerinde tapylyşy ýaly, “ýedi wagty” hem tapdylar. Şondan soňky ýagmyr sepelemäge başlady, we iki topar ybadat edijiniň bölünip aýrylmagyny emele getiren synag prosesi başlandy.

Habakkuk kitabyňyň ikinji babyndaky pygamberligiň amala aşmagy hökmünde iki mukaddes çyzgy tapyldy we şol taryhy döwrüň nyşanyna öwrüldi. Munuň bilen deň derejede ähmiýetli bolup, Habakkuk kitabyňyň ikinji babyndaky “jedel” hem başlandy: soňky ýagşyň usulyýeti bolan setir üstüne setir usulyýeti bilen, 1863-nji ýyldaky pitne bilen başlap Adventizm tarapyndan kem-kemden kabul edilen dinden çykan Protestantizmiň usulyýetiniň arasyndaky garşylyk.

Isa Öz soňky günlerdäki Öz halkyna «Patyşalygyň açarlaryny» berjekdigini wada berdi; munuň bilen Ol Mukaddes Kitaba esaslanýan dogry usulyýeti, ýagny Ýarygije Nidasynyň we Gaty Güýçli Nidadyr habarynyň tanalmagy, berkidilmegi hem-de ygylan edilmegi üçin zerur bolan pygamberlik açarlaryny öz içine alýan usulyýeti göz önünde tutýardy.

“Hudaý bilen gatnaşyk edýänler Dogrulygyň Güneşiniň nurunda ýöreyärler. Olar Hudaýyň önünde öz ýollaryny bozup, Özleriniň Halasgäriňi masgara etmeýärler. Asman nury olaryň üstüne ýagty saçar. Olar bu ýeriň taryhynyň ahryna golaýlaşdygyça, Mesih baradaky hem-de Oňa degişli pygamberlikler baradaky bilimleri örän artýar. Hudaýyň nazarynda olar çäksiz gymmatlydyr; çünki olar Onuň Ogly bilen birlikdedirler. Olar üçin Hudaýyň Sözi deňsiz-taýsyz gözelligi we ýakymlylykdyr. Olar onuň ähmiýetini görýärler. Hakykat olara açylýar. Jeset bolmak taglymaty mylaýym bir nur bilen örtülendir. Olar Mukaddes Ýazgynyň

ähli sylary açýan we ähli kynçylyklary çözüň açardygyny görýärler. Nury kabul etmäge we nurda ýöremäge islegsiz bolanlar takwalygyň syryna düşüňip bilmezler, emma haçy göterip, Isanyň yzyna düşmekden çekinmedik bolanlar Hudaýyň nurunda nur görerler.” The Southern Watchman, April 4, 1905.

Petrus arkaly şekillendirilenler, ýagny ýüz kyrk dört mün bolanlar, 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda gelen we häzirki wagtda 2023-nji ýylyň iýulyndan bäri gaýtalanýan Laodikiýa habaryny kabul edýänlerdir. 1856-njy ýylda gelen Laodikiýa habary “ýedi wagtyň” artdyrylan bilimidi; Mesih öli sünklere bir ýere jemläninde we ondan soň olary dirildip ýaşayşa getirende, olar üçünji perişdäniň Laodikiýa hereketinden ýüz kyrk dört münüň Filadelfiýa hereketine geçýärler. Ol geçiş Mesihniň Sözi arkaly amala aşyrylýar, çünki olar Onuň Sözi bilen mukaddeslenýärler, Onuň Sözi “hakykatdyr”, we Onuň Sözi Onuň Sözüni açýan “açardyr”.

Filadelfiýadaky ýygnaýyň perişdesine ýaz: Mukaddes bolan, hakyky bolan, Dawudyň açaryny eýe bolan, açanda hiç kim ýapyp bilmeýän, ýapanda bolsa hiç kim açyp bilmeýän şeýle diýýär: Seniň işleriňi bilýärim. Ine, seniň önünde açyk bir gapy goýdum, ony hiç kim ýapyp bilmez; çünki seniň güýjüň az bolsa-da, sözümi sakladýň we adymy inkär etmediň. Ylham 3:7–8.

“Setir üstüne setir” usulyýeti, Mesihniň “derwezelerde” boljak göreşde Öz soňky günlerdäki halkyna wada eden açarydyr. “Derweze” ybadathanadyr.

Soň Ýakup ukusyndan oýandy-da, şeýle diýdi: «Dogrudan-da, Reb şu ýerde eken, men bolsa muny bilmändirin». Ol gorkdy-da, şeýle diýdi: «Bu ýer nähili haýbatly! Bu ýer Hudaýyň öýünden başga zat däl, bu asmanyň derwezesidir». Gelip çykyş 28:16, 17.

Derwezelerdäki söweş hakykat bilen ýalňyşlygyň arasynda bolup geçýän dini söweşleri aňladýar, Grek dininiň ýalňyşlygy bolsa dowzahyň derwezesidir; dönük Laodikeýa Adventizminiň dini hem bir derwezedir. Laodikeýa Adventist derwezesi Habakugyň jedeliniň ýerine ýetýän ýerini aňladýar.

Şol günde Hökmürowan Reb Öz halkynyň galany üçin şöhrat täji we gözelligi diademasy bolar; höküm edýän üçin höküm ruhy, söweşi derwezä çenli öwürýänler üçin bolsa güýç bolar. Emma bular hem şerap sebäpli azaşdylar, güýçli içgi sebäpli ýoldan çykdylar; ruhany bilen pygamber güýçli içgi sebäpli azaşdylar, şerap olary ýuwutdy, güýçli içgi sebäpli ýoldan çykdylar; olar görümde azaşýarlar, hökümde bütýärler. Çünki ähli saçaklar gusmukdan we nejislikden doludyr, arassa ýer galmadyr. Ol kimi bilime öwreder? Taglymata kimi düşündirer? Süýtde aýrylanlarymy, emçekden kesilenlerimi? Çünki görkezme üstüne görkezme, görkezme üstüne görkezme; setir üstüne setir, setir üstüne setir; bu ýerde biraz, ol ýerde biraz bolmalydyr. Sebäbi Ol bu halka peltek dodaklar we başga dil bilen sözlär. Olara şeýle diýdi: “Ýadawlara dynç bermäge mümkinçilik berýän dynçlyk budur; serginlediň hem budur”; emma olar gulak asmak islemediler. Şonuň üçin Rebbiň sözi olar üçin görkezme üstüne görkezme, görkezme üstüne görkezme; setir üstüne setir, setir üstüne setir; bu ýerde biraz, ol ýerde biraz boldy; şeýlelikde olar gidip, yza gaçyp, döwölüp, duzaga düşüp, tutulyp bilsinler. Şeýlelik bilen, eý Iýerusalimdäki bu halka höküm edýän masgaralaýjy adamlar, Rebbiň sözünü diňläň. Işaya 28:5-14

Patyşalygyn açarlary — Sözüň üsti bilen Hudaýyň ahyrzaman halkyna berilýän Mukaddes Ýazgylaryň sözleridir.

Sözüň içinde gymmatly magdan damarlary ýaly, ýüzüň astynda gizlenen hakykatlar bar. Gizlin hazyna altyn bilen kümşi gözleýän magdançy ýaly, ony yhlas bilen agtaryp tapylýar. Hudaýyň sözünüň hakykatdygynyň subuty sözüň öz içindedir. Mukaddes Ýazgy Mukaddes Ýazgyny açýan açardyr. Hudaýyň sözünüň hakykatlarynyň çuň manysy biziň aňymyza Onuň Ruhy arkaly aýan edilýär.

“Mukaddes Kitap mekdeplerimizdäki talyplar üçin beýik sapak kitabydyr. Ol Adamyň ogullary we gyzlary babatda Hudaýyň ähli islegini öwredýär. Ol ýaşayşyň kadasydyr, geljekki ýaşayş üçin emele getirmeli häsiýetimiz barada bize öwredýär. Mukaddes Ýazgylary düşnükli etmek üçin bize döp-dessuryň solgun ýagtylygy gerek däl. Edil şonuň ýaly, onuň şöhratyny artdyrmak üçin günortanky Günüň ýeriň ýaldyrawuk şemçyragynyň ýagtysyna mätäçdigini çak edip bolardy. Adamlary ýalňyşlykdan halas etmek üçin ruhanynyň we wagyzçynyň sözleri zerur däl. Ylahy Wahýa ýüz tutýanlar ýagtylyga eýe bolarlar. Mukaddes Kitapda her bir borç aýdyň edilendir. Berilýän her bir sapak düşnüklidir. Her bir sapak bize Atany we Ogluňy açyp görkezýär. Söz hemmäni gutulyşa akyldar etmäge güýji ýetirýändir. Sözüň içinde gutulyş ylmynyň hakykaty aýdyň açylyp görkezilendir. Mukaddes Ýazgylary agtaryň, çünki olar Hudaýyň jana gepleýän sesidir.” Testimonies, volume 8, 157.

Mesihniň soňky günlerdäki ybadathanasyna beren açarlary, olaryň Petrusa berlende nähili güýji bolan bolsa, şol bir güýje eýedir.

«Petrus ybadathan ynanjynyň binýady bolan hakykaty beýan edipdi, indi bolsa Isa ony imanlylaryň ähli jemagatynyň wekili hökmünde hormatlandyrdy. Ol şeýle diýdi: “Men saňa gökleriň Patyşalygynyň açarlaryny bereýin; ýer ýüzünde seniň baglaýjak zadyň gökde-de baglanan bolar; ýer ýüzünde çözüp goýberjek zadyň bolsa gökde-de çözülen bolar.”»

“Gökleriň Patyşalygynyň açarlary” Mesihniň sözleridir. Mukaddes Ýazgylaryň ähli sözleri Onuňkydyr, we bu ýerde şolar hem öz içine alynýar. Bu sözleriň gögi açmaga-da, ýapmaga-da güýji bardyr. Olar adamlaryň haýsy şertler esasynda kabul edilýändigini ýa-da ret edilýändigini yglan edýär. Şeýlelikde, Hudaýyň sözünü wagyz edýänleriň işi ýaşayşa eltýän ýaşayşyň hoşboý ysy-da, ölüme eltýän ölümiň ysy-da bolýar. Olaryň wezipesi ebedi netijeler bilen agramlanandyr.” The Desire of Ages, 413.

Onuň sözleri arkaly ýüze çykýan güýjüň adamlaryň ellerine berlende täsirli bolmagy, Onuň Sözünde kesgitlenen ýörelgelere esaslanýar. Şolaryň in ýöneýi, belki-de in çuňňury hem, hakykatyň iki şaýatlygyny esasynda berkidilýändigidir.

“Ybadatyň içinde ýüze çykan ýene bir agyr erbetlik hem doganlaryň birek-birege garşy kazyýete ýüz tutmagydy. Imanlylaryň arasyndaky kynçylyklary çözmek üçin ýeterlik çäre göz önünde tutulypdy. Mesihniň Özi şeýle meseleleriň nähili düzgünleşdirilmelidigi barada anyk görkezme beripdi. Halasgär şeýle nesihat edipdi: ‘Eger doganyň saňa garşy günä etse, bar-da, onuň günäsini diňe özüň bilen onuň arasynda oňa aýt; eger ol saňa gulak assa, onda sen doganyňy gazandyň. Emma saňa gulak asmasa, onda özüň bilen ýene bir ýa iki adamy al, her

bir sözün iki ýa üç şaýadyň agzy bilen tassyklanmagy üçin. Eger olara-da gulak asmany goýsa, onda ýygnaga habar ber; emma ýygnaga-da gulak asmany goýsa, goý, ol seniň üçin bir butparaz we salgyt ýygnaýjy ýaly bolsun. Size dogrusyny aýdýaryn: ýerde näme baglasaňyz, gökde baglanan bolar; we ýerde näme çözsäňiz, gökde çözülen bolar.’ Matta 18:15–18.” Resullaryň Işleri, 304.

Gije ýarygijede bir yüz kyrk dört münň Ýarygijäniň gykylygynda möhürlenýän döwrüne degişli azyndan üç sany geografik şaýat bar. Gijäniň ýarynda edilen gykylykda ýagy edinmek üçin eýýäm giçdigini ýatlap, Exeterdäki lager ýygnagynyň geografik şaýatlygynyň Hudaýyň ahyrky günlerdäki halkynyň möhürlenýän nokadynyň bir mysalyny berýändigini görýäris; şeýle hem şol hakykatyň Kesariýa Filipiniň geografýasy arkaly, üstesine-de Daniýel kitabyňyň on birinji bap, on üçünji bilen on başınjy aýatlarynda beýan edilýän Panium söweşiniň şaýatlygy arkaly görkezilýändigini görýäris. Bu üç şaýady “geografik” diýip atlandyrmak birneme laýyk däl ýaly bolup biler, ýöne men bu termini ulanýaryn, sebäbi Exeterde we Kesariýa Filipinde geografýa gürrüňsiz ýagdaýyň bir bölegidir. Isa Petrusy pygamberlik geografýasynyň içine ýerleşdirýär; şol geografik ýagdaýda bir yüz kyrk dört mün ahyrky günlerde özlerini tapýarlar. Soňra Ol buýruk berýär.

Men saňa asman patyşalygynyň açarlaryny bererin; sen ýerde nämäni baglasaň, ol asmanda baglanan bolar; sen ýerde nämäni çözsäň, ol asmanda çözülen bolar. Şondan soň Ol öz şägirtlerine Özünün Isa Mesihdigini hiç kime aýtmazlygy buýurdy. Şol wagtdan başlap, Isa Öz şägirtlerine Iýeruslime gitmelidigini, ýaşululardan, baş ruhanylardan we din mugallymlaryndan köp ezyet çekmelidigini, öldürilmelidigini we üçünji gün direlmelidigini görkezmäge başlady. Şonda Petrus Ony bir gyra çekip, Oňa käýip başlady-da: «Bu Senden daşda bolsun, Agam! Bu asla Seniň başyňa gelmesin» diýdi. Emma Ol yzyna öwrülip, Petrusa şeýle diýdi: «Yzymdan çekil, Şeýtan! Sen Meniň üçin бүдrediji bir пәsgelçiliksiň. Çünki sen Hudaýa degişli zatlary däl-de, ynsana degişli zatlary oýlaýarsyň». Matta 16:19–23.

“Exeter” sözi Angliýanyň Devon sebitindäki bir şäheriň adydyr. Onuň etimologiýasy Köne İnlis diline çenli yzarlanýar; şol döwürde ol “Exanceaster” ýa-da “Execestre” diýlip tanalýardy. Bu adyň Köne İnlis dilindäki “Exe” (şäheriň ýerleşýän Exe derýasyna degişli) we “ceaster” (“Rim galasy” ýa-da “diwar bilen gurşalan şäher” manysynda) sözlerinden gelip çykandygyna ynanylýar. Şonuň üçin “Exeter” ýa “Exe derýasynyň üstündäki gala”, ýa-da “Exe derýasynyň boýundaky diwar bilen gurşalan şäher” diýmegi aňladýar. Millerit taryhynda Ýarygije Çykyryşynyň gelip ýetmegi we amala aşmagy bilen baglanyşykly geografiýa, Mukaddes Ruhun dökülip berilmegini aňladýan suwuň bolan bir ýerini, hem-de White uýanyň bize “gelgit tolkun” ýaly gidendigini habar berýän habary dünýä yglan etmek üçin Hudaýyň bir goşuny galdyryan nokadyny görkezýär. Gelgit tolkun ýöne bir derýa suwy däldir; ol adatdan daşary güýç berlen suwdur.

Milleritleriň taryhy on gyz baradaky timsalyň amal bolmasydy, hem-de yüz kyrk dört mün möhürleniş wagtyňyň soňuna getirilende, olar möhürleniş wagtyňyň başynda görkezilen ýol belliklerini, şonuň ýaly-da Exeter çadyr ýygnagynyň taryhyny hem gaýtalajakdyrlar. Perişde synag habar bilen inip geler, ol habaryň iýilmegi talap edilýär. Şol habar düýplere alyp barar we iki topary Levililer 26-daky “ýedi wagt” bilen yüzbe-ýüz eder. Ol Isa Mesihniň Ylhamyny öz içine alar; bu, Petrun beýan edişi ýaly, ylahy nyşanyň kepderi görnüşinde inen wagtynda Isanyň Mesih

hökmünde ýaglanandygyny kabul etmek bilen görkezilýär, bu bolsa 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryny alamatlandyrýar. Ol Isanyň Hudaýyň ylahy Oglydygy baradaky düşüňjani hem, şeýle hem Isanyň öz ylahy barlygynyň üstüne ýykylan adamzadyň tenini kabul etmek bilen, Onuň ynsan Ogly hem bolýandygyna düşüňjani hem öz içine alar.

Bu hakykatlar, 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan soň edişi ýaly, iki topar ybadat edijini döreder. Ol iki topar Exeter lager ýygnağynda şekillendirildi, çünki şol lager ýygnağynda Watertowndan bolan, Samuel Snow arkaly ýetirilen Ýarygijäniň Nidasynyň habaryny ret eden bir topar tarapyndan çadyr guruldy. Olar galp ýygnağlary geçirdiler; şol ýygnağlar şeýle bir gaty sesli we aşa duýguly boldy welin, Snowuň ýygnağlarynyň ýolbaşçylary olaryň ýanyna baryp, seslerini peseltmelidiklerini olara habar berdiler. Şol lager ýygnağynda iki topar aýan boldy, ikisi-de özlerni suw bilen baglanyşykly diýip ykrar edýärdiler, emma olaryň biri galpdy we ýagsyz bolan akmaklary aňladýardy. Exeter çadyryndaky topar, şol bir wagtyň özünde gala hem bolan şäher bolan goşundy; çünki olar Ýarygijäniň Nidasynyň habary bilen kuwwatly goşun hökmünde galdyrylýan Ezekieliň öli gurak süňklerini alamatlandyryýardylar.

Şol iki toparyň aýan bolýan taryhynda Petrus iki topary hem wekilçilik etdi. Isanyň Mesihdigini we Hudaýyň Ogludygyny ykrar eden onuň boýun alşy Mukaddes Ruhun ylhamy bilen emele geldi, çünki Mesih oňa aýyk aýdypdy: “Muny saňa et bilen gan aýan etmedi, eýsem göklerde bolan Atam aýan etdi.” Soňra Isa şägirtlerine haç hakynda habar bereninde, şol pursatda Mukaddes Ruhun täsirinden mahrum bolan Petrus Mesihi bir gyra çekip, “Ony ýazgaryp başlady we şeýle diýdi: Bu senden daş bolsun, Ýa Reb! Bu saňa hiç wagt bolmaz.” Emma Ol yzyna öwrülip, Petrusa şeýle diýdi: “Yzymdan git, Şeýtan; sen maňa бүдremäge sebäp bolýarsyň; çünki sen Hudaýa degişli zatlary däl-de, adamlara degişli zatlary oýlaýarsyň.”

Petrusyň duýgusal joşguny, Samuel Snow Ýarygijäniň çadyrynda Ýarygije Nidasynyň habaryny beýan edýän mahaly bolup geçen duýguly sežde bilen gabat gelýärdi. Şol derejede Petrus ýüz kyrk dört münüň arasynda bolmaga dalaşgär bolanlary aňladýar. Şol dalaşgärler Mukaddes Ruh bolan ýagy bolan bir synpy aňladýar; ol hem habardyr, hem häsiýetdir, beýleki synpda bolsa ýag ýokdur. Kesariýa Filipiniň ýagdaýynda Mesih “özüniň Iýerusalime gitmelidigini, ýaşululardan, baş ruhanylardan we kanunçy alymlardan köp ezýet çekmelidigini, öldürilmelidigini we üçünji günü direlmelidigini” açyp görkezmege başlady.

Şägirtleriň şol wakalar hakykatda haçda doly berjaý bolanda, ýagny haçda, başdan geçiren lapykeçligi, Farawnyň goşuny olaryň yzyna düşüp gelyärkä we deňziň suwlary önlerinde durka, Ibranylaryň Gyzyly deňizden geçişindäki lapykeçliginiň hem-de 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabryndaky lapykeçligiň mysaly hökmünde Uýam Waýt tarapyndan ulanylyan taryhdyr. Şol şaýatlaryň hemmesi ýakyn wagtda çykjak ýekşenbe kanunyny görkezýär, we Daniel on birinji bapdaky on üçünji-den on başınji aýatlara çenli aýanlyk, şol ýekşenbe kanunyna eltýän wakalaryň şaýatlygyny berýär. Şeýle etmek bilen, olar şol bir wagtda «Danyýel pygamberligiň soňky günlere degişli bölegini» hem aňladýar.

Biz bu gözlegi indiki makalada dowam etdireris.

“Typlaryň we antityplaryň ünsli öwrenilmegi Mesihniň haça çüýlenmeginiň Ysraýyla berlen ýyllyk dabaralar döwründe Pasha guzusynyň soýlan hut şol gününde bolup geçendigini görkezdi. Onda ýaraşyk Günü bilen şekillendirilen mukaddes ýeriň päklenmegi hem — ýedinji aýyň onunjy gününe gabat gelyän — edil şol type-de bellenilýän ýylyň hut şol gününde bolup geçmeli dälmi? (seret *The Great Controversy*, 399). Bu, Musanyň döwründäki wagt hasabynyň dogry hasaplanyşyna görä, 22-nji oktýabr bolardy. 1844-nji ýylyň awgust aýynyň başlarynda, Nýu-Hempşiriň Ekseter şäherinde geçirilen lager ýygnaýynda bu garaýyş öňe sürüldi we ol 2300 günün pygamberliginiň ýerine ýetjek senesi hökmünde kabul edildi. Matta 25:1–13-däki on gyz hakdaky tysmal aýratyn ähmiýete eýe boldy — giýewiň gijä galmagy, nika garaşýanlaryň garaşmagy we uka gitmegi, ýarygijede eşidilen çagyryş, gapynyň ýapylmagy we ş.m. Mesihniň 22-nji oktýabrda geljekdigi baradaky habar ‘ýarygije çagyryşy’ diýlip tanalyp başlandy. “‘Ýarygije çagyryşy’, diýip Ellen Waýt ýazdy, ‘müňlerçe imanly tarapyndan yglan edildi.’” Ol şeýle hem goşdy:

“‘[Ýedinji aý] hereket tolkun bolup, бүтін үлкәни гурşап алды. Ol şäherden-şähäre, obadan-oba, hatda uzakdaky oba ýerlerine çenli baryp ýetdi, ahyrynda bolsa Hudaýyň garaşýan halky doly oýandy.—Beýik göreş, 400.”

Habarm ýaýraýşynyň näderejede çalt bolandygyny L. E. Froom tarapyndan getirilen aşakdaky ýazyjylar beýan edýär:

“Bates, Exeter habarynyň ‘ýeliň ganatlarynda uçup giden ýaly’ ýaýrandygyny ýazyp galdyrdy.” Erkekler we aýallar demir ýol, suw ýoly, paýtun hem-de at üstünde howlугyp gidip, kitaplar we gazet-žurnallar daňylaryny alyp bardylar; olary ‘güýzüň ýapraklary dek örän bol’ paýladylar. White şeýle diýdi: “Öňümizdäki iş şol giň meýdanyň her bir bölegine uçup baryp, duýdurýş ýaňyny çykarmak we ukuda ýatanlary oýarmakdy.” Wellcome bolsa bu hereketiň bentden boşan suwlar ýaly joşup çykandygyny goşýar. Bişip ýetişen дәне meýdanlary orulmadyk halda galdy, doly ýetişen kartoskalar bolsa gazyрман ýerde galdy. Rebbiň gelişi golaýdy. Indi beýle dünýäwi zatlar üçin wagt ýokdy.—*The Prophetic Faith of Our Fathers*, Vol. IV, p. 816.

“Herekete şaýat we oňa gatnaşyjy hökmünde Ellen Waýt çalt depginler bilen güýçlenýän işiň häsiýetini şeýle suratlandyrdy:

“Imanlylar öz şübheleriniň we aljyraňňylyklarynyň aýrylandygyny gördüler, hem-de olaryň ýüreklerini umyt we gaýrat janlandyrdy. Bu iş, Hudaýyň Sözüniň we Ruhunyň dolandyryjy täsiri bolmazdan ýüze çykýan adamçylyk joşgunynyň hemişe görkezýän şol çäkten çykmalaryndan azatdy.... Ol her döwürde Hudaýyň işini alamatlandyrýan häsiýetleri göterýärdi. Onda joşgunly şatlyk azdy, ýöne munuň ýerine ýüregiň çuňňur barlanylyşy, günäniň boýun alynmagy we dünýäden ýüz öwürilmegi bardy. Rebbe duşmaga taýýarlyk görmek — hasratdan ezilen ruhlaryň ýüki şoldy.... ”

“Resullaryň günlerinden bәri dörän әhli beýik dini hereketleriň arasynda, 1844-nji ýylyň güýzүndәki hereketden-de adam kämilsizliginden we Şeýtanyň mekirliliklerinden has azat bolan başga hiç biri bolmandy. Häzir hem, köp ýyllar geçenden soň [1888], şol herekete gatnaşanlaryň we hakykatyň binýadynda berk duranlaryň hemmesi henizem şol mübәrek işiň

mukaddes täsirini duýýarlar hem-de onuň Hudadandygyny şaýatlyk edýärler.—Ibid., 400, 401.”

Ýurduň çar tarapyňa ýaýrap, münlerçäni Ikinji Gelişniň doganlygyna çekýän işiň subutnamalaryna, şeýle hem dürli ybadathanalardan takmynan iki ýüz ruhanynyň habary ýaýratmakda birleşendigine garamazdan, [Ser. C. M. Maxwell, Tell it to the world, 19, 20 sah.] protestant ybadathanalary, tutuşlygyna alnanda, ony ret etdiler we Mesihniň ýakyn wagtda geljekdigine bolan ynanjyň ýaýramagynyň önüni almak üçin öz ygtyýarlaryndaky ähli serişdeleri ulandylar. Ybadathanadaky gullukda Isanyň ýakyn gelşi baradaky umyt barada agzamak hiç kime gaýrat bermedi, emma şol wakaya garaşýanlar üçin ýagdaý bütinleý başgaçady.

Ellen Uayt munuň nähili bolandygyny gürrüň berdi:

“Her bir pursat maňa gymmatly we in ýokary derejede möhüm bolup görünýärdi. Biz ebedilik üçin iş alyp barýarys diýip duýýardym, biperwaý we gyzyklanmaýanlaryň bolsa in uly howp astyndadygyny duýýardym. Imanam hiç hili bulut bilen örtülmändi, men Isanyň gymmatly wadalaryny özüm üçin kabul edýärdim....”

“Yürekleri titizlikle araştırp alçakgönüllü bir itirafta bulunarak, beklenti vaktine kadar dua ile geldik. Her sabah, yaşamlarımızın Tanrı’nın önünde doğru olduğuna dair kanıtı güvence altına almanın ilk görevimiz olduğunu hissediyorduk. Kutsallıkta ilerlemiyorsak, mutlaka gerileyeceğimizi anladık. Birbirimize olan ilgimiz arttı; birbirimizle birlikte ve birbirimiz için çok dua ettik.

“Biz Hudaý bilen gatnaşyga girmek we Oňa dileg-dogalarymyzy hödür etmek üçin bag-bakjalarda hem-de tokaýlyklarda ýygnanýardyk; Onuň barlygyny, Onuň tebigy işleri bilen gurşalanymyzda, has aýdyň duýýardyk. Gutulyşyň şatlygy bize ýymitimizden we içgimizden hem has zerurdy. Eger bulutlar aňymyzy garaňkylandyrsa, Reb tarapyndan kabul edilendigimiziň aňy bilen olar dargadylýança dynç almaga-da, uklamaga-da het edip bilmeýärdik.—Life Sketches of James White and Ellen G. White (1880), 188, 189.” Arthur White, The Ellen White Biography, volume 1, 51, 52.